

DE OPLOSSING

tekst 1 – p.171

admiror: welke categorie van dominant herken je hier? (zie naar de betekenis van *admirari*!)

→ **affectedum**

welke bijzin hangt van *admiror* af → **te non cecidisse** (inf.zin)

paries: verklaar de naamval volledig → **vocatief, aanspreking in de zin** (staat niet echt bij een ander woord, vandaar de komma's)

scriptorum: welke soort genitief is dit? → **ond.gen. bij taedia**

sustineas: welke schakering zit er achter deze conjunctief? → **schakering van reden in de relatiefzin** (gevolgenschakering zou ook nog kunnen, maar de betekenis is toch eerder 'omdat jij...' dan 'jij, die van dien aard bent dat je...')

taedia: zoek de letterlijke betekenis van *taedium*, -ii op. → **walging, afkeer, tegenzin, verving** (dus is de vertaling vuilspuiterij wel nogal ver gezocht, maar in de context goed bruikbaar)

tekst 2 – p.172

Marcum: hoe zou dat in het échte graffiti geschreven zijn? → **M·** (voornamen werden altijd afgekort weergegeven, volgens vastgelegde afspraken; om de woorscheiding aan te geven werd een punt boven de regel gezet – in WORD doe je dat door Alt+0183 in te toetsen)

duumvirum: je merkt een ellips van het werkwoord: welke naamval is *virum*? – vul het werkwoord nu aan, afgaande op teksten 3 en 4 → **virum is acc.** – je vult aan: **oro vos faciatis fullo, -onis** (m): een voller of volder: zoek op wat dat juist is → **een volder bewerkt wol zodat er vilt uit ontstaat**

et dealbat: waarom zou hij de muur eerst gewit hebben? → **wellicht om voorgaande graffiti eerst onder te stoppen, zodat de nieuwe tekst des te duidelijker zou opvallen**

sodalibus: wat is het noemwoord? – zoek de betekenis op. → **sodalis: kameraad, vriend, clubgenoot, gezel**

tekst 3a – p.172

aediles: welke functie in de zin heeft dit woord? → **acc; BVG bij M. Casellium et L. Albucium oro vos faciatis**: graffiti staan dicht bij spreektaal: welk voegwoord moet je hier aanvullen? → **na het volendi orare hoort de completiefzin te beginnen met ut**

tales cives...: welk soort zin is dit? (zie vertaling) – vul zelf (in het Latijn!) de ontbrekende woorden aan, zodat de constructie weer grammaticaal volledig wordt. → **het gaat om een wenszin** (vervulbaar van het heden), dus zou er **utinam+conj.** bij moeten: **Utinam** tales cives in colonia **sint** in perpetuo

tekst 3b – p.172

welke woorden zijn blijkbaar niet vindbaar in de aangeboden vertaling? → **vos** komt in de vertaling niet terug; **oro** zou je nog kunnen herkennen in 'asjeblijft' en **faciatis** is 'kies' geworden

lees de graffito op de foto op p.171: schrijf hem letterlijk over en vul daarna zelf zoveel mogelijk afkortingen aan als je kunt. → CN(aeum) HELVIUM SABINUM AED(ilem) – D·R·P·O(ro) V(os) F(aciatis)

DRP staat wellicht voor D(ignum) R(e) P(ublica): hij is het waard om de gemeente te leiden / om het algemeen belang te dienen

tekst 4 – p.172

Uit deze tekst blijkt dat men in de lokale politiek stapte naast zijn gewone dagelijkse baan; wat was het beroep van Polybius? Aan wie of wat doet zijn naam je denken? → Hij was bakker – C Julium doet natuurlijk denken aan C Julius Caesar

tekst 5 – p.173

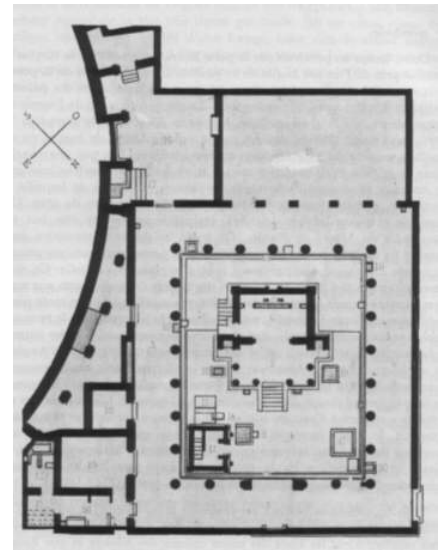
M. Porcius: een heel bekende naam in Rome – zoek op wie M. Porcius ... was (vind dus eerst zijn cognomen) → M. Porcius Cato

faciundum: dit is oude spelling – hoe luidt deze vorm in klassiek Latijn? → *faciendum*

locarunt: wat valt er aan déze vorm op te merken? → *locaverunt*: gesyncopeerd perfectum
eidem = *iidem*

tekst 6 – p.173

aedem Isidis: vanwaar kwam de Isis-cultus? → uit Egypte
zoek afbeeldingen van de Isis-tempel in Pompeii → vind via de afbeeldingenzoeker in Google talrijke beelden (tik isis + pompeii in). Hier alvast de plattegrond van het gebouw:

citeer hoe er in het Latijn staat: verwoeste → *conlapsam* – volledig → *a fundamento* – vrijgevigheid → *liberalitas* – gratis → *gratis*

annorum sexs (!): welke soort genitief? → gen. van maat

ordini suo: welke naamval is dit? → prefixdatief bij *adlegerunt*

een extraatje:

een site die een bezoekje overwaard is (veel info over Pompeii en epigrafie in het algemeen): http://www.noctes-gallicanae.org/Pompeii/graffiti_1.htm

ook de moeite is:

http://www.orbilat.com/Languages/Latin_Vulgar/Texts/Pompeii_Graffiti.html

De pagina's 174-179 bevatten vooral prettige lectuur, die zelfs je vocabularium van het "dagelijkse" Latijn wat kan "verrijken" - al zijn de voorbeelden uit je handboek nog proper gehouden...

Zoek eens de vertaling op van:

uter, utris: **wijnzak**

dipondius (juistere spelling= dupondius) : **munstuk**

merum: **pure wijn (onversneden, dus niet met water aangelengd)**

cacare: **kakken**

mingere: **pissen**

Charmant is het ook om vast te stellen dat zelfs de Romeinen last hadden met hun taal: ze schreven even goed **spellingsfouten** als wij, en ze hadden ook moeite om telkens de "nieuwe" spelling toe te passen, daar waar zij het op school anders geleerd hadden, of het in hun lokale dialect anders zegden. Wat is de juiste, klassieke schrijfwijze van:

acuam (p.175): **aquam**

nostei (p.177): **nosti (= novisti)**

veivant (p.177): **vivant**

Zoek tenslotte ook eens naar een **afbeelding** van een graffito uit de Romeinse tijd (een tekst, geen tekening of schilderij) en probeer hem te ontcijferen aan de hand van de gegevens die je vanuit je boek hebt bijeengebracht.